بررسی مقایسه ای اجرای طرح درس توسط اساتید در دانشگاه های شیراز و علوم پزشکی شیراز

رقیه امیدی[۱]، کامل قبادی داشدبی[۲]، فریبا قهرمانی[۳]، فاطمه حسینی[*۲]، ذبیح اله قارلی پور[٤]، مریم قلندری[٥]، الهه توسلی[٦]، هاشمیه چهره[۷]

۱) مرکز تحقیقات پروتئومیکس، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران

۲) گروه آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

۳) گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۴) گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم

۵) گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی همدان

۶) کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۷) گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام

تاریخ دریافت: ۹۲/۲/٤ تاریخ پذیرش: ۹۲/۵/۱۲

چکیده

مقدمه: برنامه ریزی و اهداف یک درس که توسط استاد در ابتدای جلسه ارائه می شود یکی از مهم ترین و مؤثرترین عوامل در روند یادگیری فراگیران می باشد. جمع بندی این پارامترها در پایان درس و ارائه خلاصه ای از برنامه جلسه آتی از اهمیت ویژه ای جهت یادگیری دانشجویان بر خوردار است. چند سالی است که ضرورت تدوین طرح درس، در گروه های آموزشی رشته های علوم پزشکی به گونه ای فراگیر مطرح گردیده است. به همین دلیل این مطالعه جهت بررسی نحوه اجرای طرح درس و مقایسه آن در دانشگاه های شیراز و علوم پزشکی شیراز انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه به صورت مقطعی(cross-sectional) بر روی ۵۰۸ نفر از دانشجویان دانشکده های مختلف دانشگاه های علوم پزشکی شیراز(۲۱۷ نفر) و دانشگاه شیراز(۲۹۱ نفر) انجام شد، که از هر دانشگاه ۵ درصد از دانشجویان به صورت تصادفی خوشه ای انتخاب شدند و از هر دانشکده نیز با توجه به نسبت دانشجویان آن دانشکده به کل دانشجویان دانشگاه نمونه انتخاب گردید.

یافته های پژوهش: در این مطالعه ۲۲۳ نفر (۴۳/۹ درصد) مرد و ۲۸۵ نفر(۵۶/۱ درصد) زن شرکت داشتند که میانگین سنی آن ها ۲۲ سال بود. در این مطالعه مشخص شد که رعایت طرح درس در ترم های مختلف یکسان بود و تفاوتی در دو دانشگاه مشاهده نشد.($P>0.05$) به طوری که میانگین نمره رعایت اجرای طرح درس در دو دانشگاه علوم پزشکی و شیراز به ترتیب ۳۳ و ۳۴ از ۶۰ بود. استفاده از وسایل کمک آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی نسبت به دانشگاه شیراز بیشتر بود. استفاده اساتید از منابع جدید علمی در دانشگاه علوم پزشکی خوب و در دانشگاه شیراز در حد متوسط بود که این اختلاف از نظر آماری معنی دار می باشد.($P<0.05$) در مطالعه حاضر ایجاد انگیزه در دانشجویان برای مطالعه و پژوهش در حد پایین، ولی موارد دیگر در حد خوب ارزیابی گردید.

بحث و نتیجه گیری: شناسایی عوامل مؤثر بر یادگیری دانشجویان به منظور رفع مشکلات و نارسایی های سیستم آموزشی بسیار مهم است. در این مطالعه مشاهده گردید میزان آگاهی دانشجویان از طرح درس در سطح متوسطی می باشد و در دانشگاه های شیراز و علوم پزشکی شیراز از وسایل کمک آموزشی در حد پایینی استفاده می شود. استفاده بیشتر از وسایل کمک آموزشی و استفاده از منابع جدید علمی از مزیت های اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به دانشگاه شیراز می باشد. برای کاهش نقاط ضعف در هر دو دانشگاه می توان با برگزاری گارگاه های آموزشی برای اساتید قدم های مؤثری برداشت تا دانشجو کمتر مصرف کننده علم باشد و قدری نیز در تولید علم تلاش کند تا شاهد پیشرفت روزافزون دانشجو و دانشگاه در زمینه های علمی و پژوهشی باشیم.

واژه های کلیدی: طرح درس، دانشگاه شیراز، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

* **نویسنده مسئول:** گروه آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

Email: hoseinif@yahoo.com

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-09]

مقدمه

در هر فرایند آموزشی افرادی به عنوان ماده اولیه وارد نظام آموزشی می شوند و فعل و انفعالاتی روی آن ها انجام می گیرد تا به عنوان ماده تولیدی کارگاه آموزش، به صورت افرادی فرهیخته وارد جامعه شوند، آن چه نظام های آموزشی را از هم متمایز می سازند، فعل و انفعال های درون مجموعه آموزشی است و گر نه هدف تمام نظام های آموزشی، آموزش و پرورش انسان هاست،(۱). استاد از ارکان مهم آموزش محسوب می شود و در امر آموزش نه تنها نحوه تدریس مدرس، بلکه کلیه رفتارهای او در جلب نظر دانشجویان و کیفیت آموزش مؤثر است،(۲،۳). بررسی ها نشان داده اند که استاد مؤثرترین عامل در ایجاد انگیزه فراگیری در دانشجویان است. از مؤلفه های مربوط به استاد علاقه او به امر آموزش و یادگیری و نیز رعایت نظم و مقررات آموزشی توسط استاد را می باشد،(۴). یافته ها نشان می دهند که دانشجویان حضور در کلاس را برای فهم مطالب ضروری می دانند، اما نحوه تدریس عضو هیئت علمی است که میزان حضور مؤثر او را در کلاس درس و ادامه دوره تعیین می کند،(۵). جالب توجه آن که شیوایی بیان، تسلط استاد در درس مورد تدریس، نحوه سازماندهی و تنظیم درس و آمادگی برای کمک به رفع مشکلات دانشجویان به عنوان ویژگی های یک استاد خوب، انتخاب شده و مهم ترین معیار یک استاد خوب تسلط بر درس مورد تدریس بوده است،(۶). دستیابی به یک تدریس ایده آل مستلزم پیوند های محکمی بین اهداف درس و روش های یاد دهی و یادگیری دانشجویان می باشد،(۷). تدریس فرایند گروهی و تعاملی دو طرفه می باشد که در طی آن فراگیر و آموزش دهنده، هر دو از همدیگر تأثیرپذیری دارند. تدریس بیان صریح استاد از آن چیزی است که باید یاد گرفته شود،(۸). طرح درس توصیف کتبی فرآیند آموزش است که در آن نشان داده می شود چه چیزی، با چه روشی، در چه زمان و مکانی باید یاد گرفته شود و دانشجویان چگونه ارزیابی خواهند شد، باید دانست که ظرفیت انسان برای یادگیری محدود است و هیچ کس نمی تواند همه مهارت ها و دانش را کسب کند. برنامه ریزی درسی، اقتصادی کردن توانایی محدود یادگیری است،(۹،۱۰). برنامه ریزی و اهداف یک درس که توسط استاد در ابتدای جلسه ارائه می شود یکی از مهم ترین و مؤثرترین عوامل در روند یادگیری فراگیران می باشد. جمع بندی این پارامتر ها در پایان درس و هم چنین ارائه خلاصه ای از برنامه جلسه آتی از اهمیت ویژه ای جهت یادگیری دانشجویان بر خوردار است. چند سالی است که ضرورت تدوین طرح درس، در گروه های آموزشی رشته های علوم پزشکی به گونه ای فراگیر مطرح گردیده است. در این راستا دانشگاه ها با توجه به امکانات و دیدگاه های مدیران آموزشی خود اقدام به برگزاری کارگاه ها و گردهمایی های آموزشی اجرای تدوین طرح درس و روش تدریس نموده اند. در چندین دانشگاه این اقدامات ارزشیابی گردیده است که نتایج آن در سه همایش کشوری آموزش پزشکی ارائه گردید. بررسی این مقالات نشان می دهد که بین دست آوردها و اهداف برگزاری این آموزش ها, فاصله(GAP), قابل توجهی وجود دارد. آسیب شناسی این فاصله(GAP) با در نظر گرفتن شاخص های اساسی جدید در آموزش پزشکی، به ویژه شاخص های فرایند«یاددهی- یادگیری» قابل انجام است. به عنوان مثال، یکی از این شاخص ها، میزان فرصتی است که در کارگاه ها فراهم می شود تا اعضاء هیئت علمی بر اهمیت و جایگاه تدوین طرح درس تفکر و تعمق نمایند و آگاهی عمیق و انگیزه بیشتری برای تدوین طرح درس ها حاصل گردد. شاخص دوم, میزان مشارکت فعال اعضای هیئت علمی در کارگاه ها به صورت ارائه تجارب گذشته است که در این مورد اعضاء هیئت علمی, طرح درس ها و روش تدریس خود را ارائه می نمایند و با روشی علمی نقد و بررسی و اصلاح در گروه های کوچک کارگاه انجام می گیرد(تمرین عملی روش تدریس). شاخص سوم, میزان فرصتی است که نظام آموزشی دانشگاه فراهم می آورد تا همکاران پس از شرکت در کارگاه ها، آموخته ها را به کار برند و نتایج آن را ارزشیابی نمایند و در گردهمایی های دوره ای، ارائه و اصلاح و تکمیل گردد.

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-09]

با توجه به این که دانشگاه های شیراز و علوم پزشکی شیراز از دانشگاه های مادر ایران به حساب می آیند، لذا نتایج به دست آمده از این دو دانشگاه می تواند بیانگر نحوه اجرای طرح درس توسط اساتید در دانشگاه های کشور باشد و هم چنین این نتایج می تواند الگویی برای دانشگاه های درجه دو و سه کشور باشد، تا بتوانند در پیشبرد اهداف آموزشی و تربیتی دانشجویان استفاده لازم را ببرند.

مواد و روش ها

این طرح به صورت مقطعی (cross-sectional) روی ۵۰۸ نفر از دانشجویان دانشکده های مختلف دانشگاه های علوم پزشکی شیراز(۲۱۷ نفر) و دانشگاه شیراز(۲۹۱ نفر) انجام شد،که از هر دانشگاه ۵ درصد از دانشجویان به صورت تصادفی به روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند و از هر دانشکده نیز با توجه به نسبت دانشجویان آن دانشکده به کل دانشجویان دانشگاه نمونه انتخاب گردید. پرسش نامه تهیه شده حاوی متغیر های دموگرافیکی دانشجویان و سوالات مربوط به طرح درس و چگونگی استفاده از وسایل آموزشی، نحوه تدریس و ارتباط اساتید با دانشجو بود که توسط خود دانشجویان تکمیل گردید. داده های جمع آوری شده به وسیله نرم افزار SPSS به کامپیوتر داده شد و با استفاده از آزمون های t-test و کای اسکوئر مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته های پژوهش

از ۵۰۸ دانشجوی شرکت کننده در این تحقیق ۲۲۳ نفر(۴۳/۹ درصد) را مردان و ۲۸۵ نفر(۵۶/۱ درصد) را زنان تشکیل می دادند که میانگین سنی آن ها ۲۲ سال بود . ۲۱۷ نفر(۴۲/۷ درصد) از شرکت کنندگان در مطالعه از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و ۲۹۱ نفر(۵۷/۳ درصد) از دانشجویان دانشگاه شیراز بودند.(جدول شماره ۱)

جدول شماره ۱. فراوانی دانشجویان شرکت کننده در تحقیق بر اساس مقطع تحصیلی، جنسیت و دانشگاه

مقطع تحصیلی	تعداد	درصد
کاردانی	۲۵	٪ ۴/۹
کارشناسی	۴۱۷	٪ ۸۲/۱
کارشناسی ارشد	۲۳	٪ ۴/۵
دکترا	۳۹	٪ ۷/۷
نامشخص	۴	٪ ۰/۸
جنسیت	**تعداد**	**درصد**
مرد	۲۲۳	٪۴۳ /۹
زن	۲۸۵	٪ ۵۶/۱
دانشگاه	**تعداد**	**درصد**
علوم پزشکی شیراز	۲۱۷	٪ ۴۲/۷
دانشگاه شیراز	۲۹۱	٪ ۵۷/۳

دانشجویان به سه گروه ترم های ۳-۱، ۶-۴ و ۷ و بالاتر تقسیم شده و مورد بررسی قرار گرفتند. در این مطالعه مشخص شد که رعایت طرح درس در ترم های مختلف یکسان بود. و تفاوتی در دو دانشگاه مشاهده نشد.($P>0.05$) به طوری که میانگین نمره رعایت اجرای طرح درس در دو دانشگاه علوم پزشکی و شیراز به ترتیب ۳۳ و ۳۴ از۶۰ بود . ارائه طرح درس توسط اساتید نسبتاً خوب بوده و تفاوتی در دو دانشگاه مشاهده نشد، استفاده از وسایل کمک آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی نسبت به دانشگاه شیراز بیشتر بوده و این تفاوت از نظر آماری معنی دار است.($P<0.100$) به طور کلی استفاده از وسایل کمک آموزشی درهر دو دانشگاه در حد پایین می باشد. استفاده اساتید از منابع جدید علمی در دانشگاه علوم پزشکی خوب و در دانشگاه شیراز در حد متوسط بوده که این اختلاف از نظر آماری معنی دار می باشد.($P<0.05$) از نظر«حضور به موقع اساتید در محیط آموزشی»، «ارائه مطالب درسی متناسب با اهداف درسی»، «رعایت تناسب مطالب

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-09]

درسی با سطح فراگیران»، «رعایت ترتیب و توالی مطالب درسی»، «تسلط اساتید بر مطالب درسی»، «انجام حضور و غیاب»، «تناسب میان امتحان و مطالب گفته شده» و «برخورداری از قدرت بیان مناسب» در حد خوب مشاهده شد و از نظر آماری بین دو دانشگاه اختلاف معنی داری وجود نداشت؛ هم چنین از نظر «میزان آگاهی دانشجویان از طرح درس»، «مشارکت دانشجویان در بحث و کار گروهی»، «میزان ارتباط نحوه تدریس اساتید با فضای آموزشی»، «توانایی اساتید در ایجاد ارتباط با دانشجویان» و «طرح مثال های کاربردی» در حد متوسط ارزیابی شد که از نظر آماری اختلاف بین دو دانشگاه معنی دار نمی باشد. در این مطالعه مشخص شد که در هر دو دانشگاه مقطع تحصیلی بر نحوه برخورد اساتید با دانشجویان و وضعیت ظاهری استاد بر یادگیری و توجه دانشجو به مطالب ارائه شده مؤثر می باشد و ایجاد انگیزه برای مطالعه و پژوهش در هر دو دانشگاه در سطح پایینی قرار دارد که از نظر آماری اختلاف معنی دار نمی باشد.(جدول شماره ۲)

جدول شماره ۲. مقایسه پاسخ به سوالات بررسی اجرای طرح درس در دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه شیراز

عنوان	خوب (٪)		متوسط (٪)		ضعیف (٪)		P
	علوم پزشکی	دانشگاه شیراز	علوم پزشکی	دانشگاه شیراز	علوم پزشکی	دانشگاه شیراز	
میزان آگاهی دانشجویان از طرح درس	۴۴/۷	۴۲/۲	۳۶/۹	۴۲/۳	۱۸/۴	۱۵/۵	P>0.05
ارائه طرح درس توسط اساتید در ابتدای جلسه	۵۴/۶	۴۷/۵	۳۳/۱	۳۸/۸	۱۲/۳	۱۳/۷	P>0.05
حضور به موقع اساتید در محیط آموزشی	۸۴/۸	۸۰	۱۲/۴	۱۷/۹	۲/۸	۲/۱	P>0.05
ارائه مطالب درسی متناسب با اهداف درس	۷۲/۸	۶۷	۲۳/۵	۲۷/۵	۳/۷	۵/۵	P>0.05
رعایت تناسب مطالب درسی با سطح فراگیران	۶۷/۸	۶۵/۶	۲۹	۲۸/۹	۳/۲	۵/۵	P>0.05
رعایت ترتیب و توالی مطالب درسی	۶۵/۹	۶۷	۳۰	۲۸/۲	۴/۱	۴/۸	P>0.05
طرح مثال های کاربردی	۴۹/۳	۴۱/۴	۳۵	۳۹/۶	۱۵/۷	۱۹	P>0.05
استفاده از وسایل کمک آموزشی	۳۵/۹	۱۷/۵	۴۰/۱	۳۱/۳	۲۴	۵۱/۲	P>0.05
مشارکت دانشجویان در بحث و کار گروهی	۲۹/۲	۳۶/۸	۴۳/۵	۳۷/۸	۲۷/۳	۲۵/۴	P>0.05
تسلط اساتید بر مطالب درسی	۷۲/۴	۷۲/۸	۲۴/۴	۲۲	۳/۲	۵/۲	P>0.05
استفاده از منابع مناسب و جدید علمی	۵۹	۴۶/۴	۳۲/۷	۳۶/۴	۸/۳	۱۷/۲	P>0.05
انجام حضور و غیاب توسط اساتید	۷۸/۳	۷۰/۸	۱۵/۲	۲۰/۶	۶/۵	۸/۶	P>0.05
میزان تناسب میان امتحان و مطالب گفته شده	۶۷/۵	۶۱/۱	۲۳/۸	۲۷/۵	۸/۷	۱۱/۴	P>0.05
تناسب درس تدریس شده با تخصص اساتید	۷۰/۱	۷۹/۱	۲۷/۶	۱۶/۲	۲/۳	۴/۷	P>0.05
تمایل شما به اجرای طرح درس توسط اساتید	۷۵/۵	۷۲/۵	۱۸	۲۴/۴	۶/۵	۳/۱	P>0.05
ارتباط نحوه تدریس اساتید با فضای آموزشی	۵۹	۵۰/۵	۳۱/۸	۳۷/۸	۹/۲	۱۱/۷	P>0.05
تأثیرپذیری استاد از مقطع تحصیلی دانشجو در نحوه برخورد	۶۱/۲	۵۶/۷	۳۰	۲۹/۹	۸/۸	۱۳/۴	P>0.05
تأثیر وضعیت ظاهری اساتید بر یادگیری دانشجو	۶۸/۴	۶۴/۶	۲۳/۶	۲۷/۸	۸	۷/۶	P>0.05
برخورداری اساتید از قدرت بیان مناسب	۶۲/۲	۷۰/۱	۳۳/۲	۲۵/۱	۴/۶	۴/۸	P>0.05
قدرت ایجاد ارتباط با دانشجویان	۴۶/۱	۴۹/۴	۳۹/۶	۳۲/۷	۱۴/۳	۱۷/۹	P>0.05
ایجاد انگیزه برای مطالعه و پژوهش در بین دانشجویان	۲۶/۷	۳۳/۸	۳۹/۲	۳۲/۸	۳۴/۱	۳۳/۴	P>0.05

بحث و نتیجه گیری

از آن جا که عوامل مؤثر بر یادگیری بسیار وسیع و گسترده هستند، شناسایی این عوامل در رفع مشکلات و نارسایی های سیستم آموزشی مهم است،(۱۱). این مطالعه نشان داد که در دانشگاه های شیراز و علوم پزشکی شیراز از وسایل کمک آموزشی در حد پایینی استفاده می شود، در تحقیقی که توسط جوادیان و همکاران،(۱۲)، در دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام گرفته مشاهده شد که کمترین میزان رضایت دانشجویان مربوط به به کارگیری وسایل کمک آموزشی(اعم از صمعی، بصری و...) و یا عدم استفاده مؤثر و دقیق از این وسایل می باشد. این می تواند

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-09]

ناشی از دو عامل باشد، یکی این که وسایل و امکانات کمک آموزشی به طور کافی موجود نمی باشد و در حقیقت نوعی فقر امکانات وجود دارد و یا اساتید تمایلی به استفاده از این وسایل ندارند. در مطالعه جوادیان و همکاران مواردی از قبیل« حضور به موقع در محیط آموزشی»، «اولویت تدریس مطالب ضروری»، «تسلط بر موضوع درسی» و«ایجاد انگیزه برای مطالعه و پژوهش» را به عنوان موارد مهم و در خور توجه اساتید در تدریس نظری «خوب» ارزیابی کرده بود،(۱۲). در مطالعه حاضر نشان داده شد که استفاده بیشتر از وسایل کمک آموزشی و استفاده از منابع جدید علمی از مزیت های اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به دانشگاه شیراز می باشد که البته این امر می تواند به دلیل تفاوت در رشته های تحصیلی دو دانشگاه باشد به طوری که رشته های گروه پزشکی نیاز بیشتری به استفاده از وسایل کمک آموزشی دارد و هم چنین سرعت تغییر در رشته های تحصیلی گروه پزشکی بیشتر از رشته های غیر پزشکی است، به همین دلیل استفاده از مطالب جدید علمی در دانشگاه علوم پزشکی بیشتر است. در این مطالعه ایجاد انگیزه برای مطالعه و پژوهش در حد پایین، ولی موارد دیگر در حد خوب ارزیابی گردید. اجرای طرح درس در دانشگاه های مادری چون دانشگاه شیراز و علوم پزشکی شیراز در سطح پایینی انجام می گیرد و این در حالی است که دانشجویان این دانشگاه ها تمایل به اجرای طرح درس توسط اساتید را بیان داشته اند و هم چنین محیط فضای آموزشی را که از نظر علم تناسب کار با انسان حائز اهمیت می باشد و نحوه تدریس اساتید را نیز مؤثر دانسته اند. از جمله مشکلی که در دانشگاه های مورد مطالعه وجود دارد، تأثیر مقطع تحصیلی بر نحوه برخورد اساتید با آنان می باشد که می تواند موجب تضعیف انگیزه دانشجویان مقاطع پایین تر برای تحصیل و ادامه تحصیل گردد. تأثیر وضعیت ظاهری استاد بر توجه و دقت دانشجو بر مطالب درسی را نباید نادیده گرفت.

اساتید دانشگاه های شیراز و علوم پزشکی شیراز در موارد «حضور به موقع در محیط آموزشی»، «ارائه مطالب درسی متناسب با اهداف درس»، «رعایت تناسب مطالب درسی با سطح فراگیران»، «طرح مثال های کاربردی»، «تسلط اساتید بر مطالب درسی» و «میزان تناسب میان امتحان و مطالب گفته شده» در حد خوب ارزیابی شدند. نکته مهمی که باید مد نظر قرار داده شود تأثیر تحقیق و پژوهش بر پیشرف و ترقی یک کشور می باشد، که متأسفانه دانشجویان در این زمینه در حد ناچیزی مورد تشویق و حمایت قرار می گیرند و اساتید کمتر به آن اهمیت می دهند. تناسب میان درس تدریس شده با تخصص استاد در دانشگاه شیراز بیشتر رعایت می شود و این شاید به علت وجود نیروهای متخصص به اندازه کافی در دانشگاه شیراز باشد و به نظر می رسد دانشگاه علوم پزشکی شیراز نیاز بیشتری به تربیت و جذب نیروی متخصص دارد. همان طور که اشاره شد در این مطالعه مشاهده گردید میزان آگاهی دانشجویان از طرح درس در سطح متوسطی می باشد. برای کاهش این نقاط ضعف در هر دو دانشگاه می توان با برگزاری گارگاه های آموزشی برای اساتید قدم های مؤثری برداشت تا دانشجو کمترمصرف کننده علم باشد و قدری نیز در تولید علم تلاش کند تا شاهد پیشرفت روز افزون دانشجو و دانشگاه در زمینه های علمی و پژوهشی باشیم.

سپاسگزاری

با تشکر از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز که این طرح را تصویب و بودجه آن را تأمین نمودند. هم چنین از دانشجویان دانشگاه های شیراز و علوم پزشکی که دز این طرح ما را یاری کردند سپاسگزاری می نمائیم.

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-09]

References

1-Zolfaghari B. Academic achievement tests in medical sciences. Education Development Center: Isfahan University of Medical Sciences; 1379.P.5.

2-Brawn J. /Microteaching: a program of teaching]. Tehran: School public; 1377.P. 97.(Persian)

3-Sharifi M, Jourabchi Z, Alipour HM. Teachers effectiveness on student assessment of teachers and the course. J Qazvin Uni Med Sci 2002;22:81-7.

4-Frokhifar M, Tahmasebi R. [Survey factors affecting in motivation for learning in students Bushehr University of Medical Sciences]. Tehran Uni Med Sci J 1379;45:116-21.(Persian)

5-Damari B. [Survey factors affecting in participating and non-participating students in basic sciences classes Tehran University Medical Sciences]. Teb Tazkie 2001;41: 36-40.(Persian)

6-Haji AS. [Compare and study comments teachers and students about the criteria of a good academic lecturer]. Teb Tazkie 2002; 41:47-51.(Persian)

7-Latifi N. [Education in Medical sciences department]. 1th ed. Iran University Medical Sciences Press; 1373.P.57-9.(Pe-rsian)

8-Hover KH. The professional teacher's hand book. 3rd ed. USA:Allyn and Bacon Inc; 1992.P.208-301.

9-Nikbakhsh N, Amri P, Mohammadi KH, Razzaghi F. [Evaluation of lesson plans of faculty members of medical and dental schools of Babol University of Medical Sciences]. J Babol Uni Med Sci 2011; 12:14-8.(Persian)

10-Saberian M, Haji Aghajani S, Ghorbani R, Malek M. [Instructors' point of view about lesson planning]. J Babol Uni Med Sci 2003;5:33-6.(Persian)

11-Shariatmadari A. Educational psychology. Tehran:Amir kabir Press;1369.P. 315.

12-Javadian Y, Miri M, Karimi P, Alizadeh NR. [Practical and laboratory teaching point of view in students in Babol Univeristy of Medical Sciences in 1st term of 2001-2002]. J Babol Uni Med Sci 2002;7:42-8.(Persian)

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-09]

Comparative Analysis of the Implementation of Lesson Planning By The Professors at Shiraz University and Shiraz University of Medical Sciences

Omidi R[1], Ghobadi Dashdebi K[2], Ghahremani F[3], Hoseini F[2], Gharlipour Z[4], Ghalandari M[5], Tavassoli E[6], Chehreh H[7]*

(Received: 24 Aprl. 2013 Accepted: 3Agu. 2013)

Abstract

Introduction: The planning and objectives of a lesson introduced by a professor at the beginning of each session is one of the most effective and important factors that help improve students' learning. Collecting of these parameters at the end of each lesson and the presenting of a summary of the next session has a significant impact on the students' learning. Over the past few years, the importance of lesson planning has been discussed in a broad scope among educational groups of Medical Schools. The study was performed to evaluate and compare lesson planning protocols by the professors at Shiraz University and Shiraz University of Medical Sciences.

Materials & Methods: This cross-sectional study was conducted on 508 students of different departments of Shiraz University of Medical Sciences (217 students) and Shiraz University (291 students). From each of these universities 5% of the students were chosen randomly and also from each department, students were selected depending on the number of students at that department.

*Findings:*223 men (43.9%) and 285 women (56.1%) whose average age was 22 years participated in the survey. This study showed that lesson planning methods were exerted in a same manner in different terms and that no difference was observed between the two universities (P>0.05). The average of the scores given to the lesson planning in both Shiraz University of Medical Sciences and Shiraz University were 33 and 34 out of 60, respectively. Teaching aids were used more at Shiraz University of Medical Sciences than at Shiraz University. Using new scientific resources at Shiraz Medical School was good but the same thing at Shiraz University was average and their difference was statistically significant (P<0.05).The current survey showed that educational motivation in students was low, but the motivation in other aspects was good.

Discussion & Conclusion: Identifying the important factors that affect learning is quite important to help remove inadequacies and solve problems in any educational system. This study revealed that the students' level of knowledge in lesson planning was relatively low. In both mentioned universities the teaching aids were used at a low level. One advantage of Shiraz University of Medical Sciences was that their professors used teaching aids more than the professors of Shiraz University. In order to decrease the shortcomings and make students more productive and scientific in both universities, it is crucial that educational workshops to be organized for professors. In this way, we would witness a day in which both students and professors of our country are striving more to advance the frontiers of science.

Keywords: lesson plan, Shiraz University, Shiraz University of Medical Sciences

1. Proteomics Research Center, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran
2. Dept of Health Education, School of Health, Booshehr University of Medical Sciences, Booshehr, Iran
3. Dept of Epidemiology, School of Health and nutrition, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran
4. Dept of Public Health, Faculty of Health, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran
5. Dept of Epidemiology, Faculty of Health, Hamadan University of Medical Sciences, Hamadan, Iran
6. Student Research Committee, School of Health, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran
7. Dept of Midwifery, Faculty of Nursing & Midwifery, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran
**(corresponding author)*

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-09]